

за организиране финансовата статистика въ Полша, Пиекалкиевичъ изтъква тезата, че, ако се иска да се обхване изцѣло финансовата дѣйност на една страна, не е достатъчно да се ограничават статистиките само до финансите на държавата и на разните локални автономни администрации (общини, кметства, околовийски и окръжни съвети). Паралелно съ прогресивното развитие на намѣсата на държавата въ разните области на социалния и стопански живот, може да се наблюдава и друго едно интересно явление, същъкъ противоположен характер: тенденцията да се освобождава държавата отъ нѣкое задължение, които си е наложила, и да ги прехвърля на разни обществени организации, подъ различни правни форми, повикани да изпълняват известни обществени функции (земедѣлски, търговски, индустриални, занятайчишки, трудови и др. камари, болнични каси, осигурителни каси, пенсионни фондове и пр. и пр.). Наредъ съ разните локални автономни организации (общински, околовийски и окръжни администрации), и тѣзи подирните съ също тъй едни институции съ специален кръгъ на дѣйност въ разните области на стопанския и социален живот. И понеже компетенцията и атрибуцията на държавата и на другите избрани колективи тѣла въ разните страни се много различават, то международните сравнения на разходитъ и приходитъ не ще бѫдат точни, ако не се държи съмѣтка за общата дѣйност на всички публично-правни тѣла, съществуващи въ всяка разглеждана страна. За да се справи въ случаите статистиката съ многото трудности отъ практическо и методологично естество, Пиекалкиевичъ предлага следната резолюция, която била приета отъ секцията и одобрена отъ общото събрание:

„М. С. И. препоръчва на бюрото на Института да състави комисия за статистиката на финансите на държавата, провинциите и общините и да й възложи да представи на идната сесия докладъ по тази статистика.“

10. Статистика на оборотите на търговските заведения. — Предъ същата втора секция шефътъ на данската статистика проф. Adolph Jensen изложилъ резултатъ отъ предприетото въ неговата страна през 1925 г. преобразование на индустриалните и търговски предприятия, съ което между другото се преследвала целта, да се събератъ сведения и върху цифрата на сдѣлките на предприятията през 1924 г. Споредъ преобройтелния формуляръ, сумата на сдѣлките се опредѣляла споредъ стойността на продадените през течението на годината стоки. Тази формула се прилагала както къмъ търговските, тъй и къмъ индустриалните предприятия. Получените резултати били задоволителни и даватъ основание на Jensen'а да изкаже мнение, щото статистиките върху търговските предприятия да се разширятъ и да доставятъ сведения върху организацията на търговията, броя на предприятията, важността и значението на последните, измѣрено съ броя на заетите лица и съ сумата на сдѣлките.

Секцията изслушала направеното съобщение, безъ да вземе нѣкакво решение.

11. Статистика на интелектуалния живот. — Докладчикът на комисията L. March въ една късна бележка изложилъ направеното въ духа на взетата въ Кайро на 1927 г. резолюция по тая статистика. Одобрението тогава докладъ на съмѣсената комисия по интелектуалната статистика биль представенъ и разгледанъ през юлий 1928 г. отъ международната комисия за умствено сътрудничество, а презъ августъ същата година — отъ съвета на О. Н. Последниятъ го одобрилъ и съ циркуляръ отъ 27 септември 1928 г. до правителствата на държавите членове на О. Н. имъ препоръчашъ да снабдятъ респективните си служби съ нужните срѣдства за реализиране взетите решения. Презъ следния месецъ октомврий международниятъ институтъ за умствено сътрудничество изпратилъ на статистическия бюро въ разните страни същия рапортъ, придруженъ съ отдѣлни отпечатъци

отъ образците-таблици, установени за интелектуалната статистика; било приложено къмъ тия таблици и едно писмо съ подробни обяснения върху предприетата отъ Института работа. Отъ много място били вече получени отговори и таблици попълнени съ свидетелства. Презъ м. февруари 1929 г. се пристяга къмъ изпълнението на т. З отъ резолюцията на М. С. И., взета въ Кайро, а именно — започнато било приготвянето на данните за една международна статистика въз основа на съществуващите публикации и на допълнителните сведения, които се получавали по-следователно отъ статистическия бюро.

Отъ своя страна, представителът на Международния институтъ за умствено сътрудничество проф. V. Castrilli изложилъ резултатъ отъ дѣйността на този институтъ за оеднаквяването на статистиките споредъ възприетите отъ XVII-та сесия на М. С. И. въ Кайро таблици.

Следъ кратки разисквания, секцията гласувала предложената отъ докладчика March резолюция, която била одобрена единодушно и отъ общото събрание:

„М. С. И., следъ като бѣ освѣтленъ върху извършеното отъ международния институтъ за умствено сътрудничество по поводъ на решението взето на същата въ Кайро и изложено въ т. З-та на гласуваната тамъ резолюция, благодаря на М. И. У. С. за усърдието му и продължава мандата на ония членове, които влизатъ въ състава на избраната съмѣсена комисия, за да довършатъ възложената имъ работа.“

12. Статистика на работническия злополукти. — По този въпросъ е представилъ докладъ германскиятъ делегатъ D-r J. Feig, отъ името на специалната комисия, чийто мандатъ бѣ продълженъ на миналата сесия. Споредъ неговото изложение, въпрѣки вземаниетъ отъ дълго време резолюции по статистиката на злополукти както отъ М. С. И., тъй и отъ свикванетъ въ разни времена отъ Международното бюро на труда конференции на статистици, едва ли е възможно да се очаква въ скоро време пълно изпълнение на тѣзи резолюции. Налага се, да се установи кои отъ последните съ най-важни и кои съ най-лесно изпълними. Отъ тѣзи дре гледища, споредъ него, трѣба да се даде предимство на данните, демонстрирането на които може да послужи за предотвратяване на злополукти, на първо място — причините на злополукти. И той предложилъ да се анкетира, съ съдѣствието на Международното бюро на труда, кои отъ по-главните държави могатъ да изпълнятъ още сега резолюциите отъ 1905 и 1925 г. г., и да се поканятъ да пригответъ статистики за редъ години, като разпредѣлятъ злополукти по споредъ тѣхните причини; съ събраните по тоя начинъ сведения да се направи опитъ за международно сравнение и получениятъ резултатъ да се докладва на една следуваща сесия, докогато да се продължи мандата на комисията.

Следъ продължителни разисквания въ секцията, предложената резолюция претърпѣла голѣми поправки. Въ общото събрание, обаче, тя предизвикала още по-оживени дебати. Английскиятъ делегатъ John Hilton я намѣрилъ за неприемлива и поискъ да бѫде оттеглена, като заявила, че М. С. И. нѣма право да иска отъ М. Б. Т. да препраща на правителствата резолюции взети отъ Института. Въ същия смисъль се изказали и други делегати, заявявайки, че М. Б. Т. не може да поеме отговорност за една подобна работа. Докладчикътъ обяснилъ, че този начинъ на пропагандиране не е новъ, че предлаганиетъ резолюции съ едно естествено продължение на ония отъ 1925 г., които пъкъ отъ своя страна не съ нищо друго, а само едно по-съвършенно и прецизно прередактиране на резолюциите на международната конференция по труда отъ 1923 год. При все това, той се съгласилъ да се отложи въпроса за следуващата сесия и резолюцията останала висеща.

13. Криминална статистика. — Въ единъ кратъкъ докладъ назначената по решение на миналата сесия комисия за сравнително проучване криминал-